

RUTA

DELS
MOLLONS
I FORNS
DE CALÇ

Ajuntament
de Benicarló

MOLLÓ

Normalment equiparem el significat de la paraula *molló* al significat de la paraula *fita*. Tot i això, la sinonímia entre fita i molló no és total. Per començar, el molló sol reservar-se per a punts importants del límit a assenyalar i, per això, un molló acostuma a ser més gros que una fita o, en tot cas, més rellevant. Els mollons solen estar fets de pedra, tot i que modernament s'han fet de metalls, ciment o altres materials resistents a les inclemències del temps. Estan clavats al terra i tenen com a objectiu, fonamentalment, avisar qui passa per l'indret de dos coses: bé indicar el límit territorial o bé indicar la distància a recórrer per a arribar a un lloc determinat. És probable que els mollons deriven dels mil·liaris que els romans col·locaven a les seues vies.

FORN DE CALÇ

Un **forn de calç** o **forn de pedra** és un forn per obtenir calç viva, utilitzant pedra calcària. Per a fer la calç, en primer lloc, es triava un terreny amb un pendent considerable i amb abundància de pedres i llenya. A continuació, es feia un clot al terra d'uns 2 metres de fondària i 4 metres de diàmetre. Seguidament, es construïa la **caixa**, que era una paret de pedra en sec amb les juntes fetes d'argila, que constituïa l'**olla**. Després, es deixava una obertura anomenada **portada**, que feia entre 1,5 i 2 metres aproximadament; a més, es reforçava amb dos troncs entravesats, que es deien **tafarres**, per on s'introduïa la llenya i la pedra. Finalment, a la part posterior es col·locava una pedra plana, que es deia **enfonadora**. Les característiques naturals de la munta-

nya posaven a l'abast dels calciners tot el que els feia falta per a fabricar la calç: la pedra calcària com a matèria primera, la llenya com a combustible per a la cocció i, no menys important, una orografia en pendent, adient per facilitar la dura tasca de carregar el forn

Fins fa pocs anys, la calç tenia un paper important dins la vida quotidiana. Per exemple, s'usava en la construcció, ja que mesclada amb arena i grava constituïa una excel·lent argamassa o morter. D'altra banda, la calç era utilitzada com a producte amb propietats reconstituents per a persones amb deficiències de calci als ossos i per a higiene i aïllament tèrmic de les cases o desinfecció de cisternes. Qui no ha sentit parlar d'emblanquinar?

És així com els forns de calç, singulars construccions cilíndriques, abandonades i normalment derrocades, localitzades a la vora de molts dels camins de muntanya, constitueixen un dels pocs testimonis que encara avui en dia es poden observar del que va ser la tradicional indústria de la calç.

